

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศ
ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
Efficiency of Participatory Academic Administration
Affects the Administration of the Temple's Charity School

พระมหาชนะชัย คำแก้ว Phramaha Chanachai Kamkaew
นักวิชาการอิสระ Independent Academic
Corresponding author, e-mail: tananamallbi079@gmail.com

Received January 3, 2025; Revised January 19, 2025; Accepted: January 27, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา 2. ศึกษาตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชั้นนำของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 9 รูป/คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา และ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการวิชาการแบบมีส่วนร่วม คือ การวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การประเมินผล และ ข้อมูลย้อนกลับ 4) ปัจจัยสนับสนุน 5) เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ และ 2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49, 0.61$)

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การบริหารงานวิชาการ; แบบมีส่วนร่วม; ความเป็นเลิศ

Abstract

This research article aims to 1. Study and create a participatory academic administration model for excellence in Buddhist temple charity schools. 2. Study and examine the participatory academic administration model towards excellence in Buddhist temple charity schools. Use a qualitative research format. The population includes administrators and teachers of leading schools of charity schools of Buddhist temples, 9 figures/person, experts in educational administration. and in

curriculum and teaching, 3 people. The research tools used were a document analysis form and a semi-structured interview form. Statistics used in data analysis were content analysis and mean, standard deviation. The results of the research found that 1. The participatory academic administration model for excellence in Buddhist temple charity schools consists of 5 elements: 1) Principles 2) Objectives. 3) The participatory academic process is an analysis of the school context. Setting learning objectives Participatory management process, evaluation and feedback 4) Supporting factors 5) Conditions for success and 2. Results of examining the appropriateness of the participatory academic administration model for excellence of the Buddhist temple charity school. Is at a high level ($\bar{x} = 4.49, 0.61$).

Keywords: Efficiency; Academic administration; Participatory type; Excellence

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการแสวงหาความรู้ที่เป็นแนวทางดำเนินชีวิต การทำงาน เศรษฐกิจ การเมือง การสื่อสาร และการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพโดยมีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อหลักสูตรและเนื้อหาในกระบวนการจัดการเรียนการสอนภายใต้การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือว่าการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของทุกภาคส่วนถือว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนาการทำงานแบบมีส่วนร่วมจะมีความสำคัญอย่างต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) โดยกระบวนการมีส่วนร่วม (วันชัย วัฒนศัพท์, 2553)

การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาถือว่าการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนช่วยกันส่งเสริมให้มีการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆโดยมุ่งเน้นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ ความคิดที่สร้างสรรค์ซึ่งการจัดการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่ส่งผ่านความรู้สู่การพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆตามรูปแบบการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน วัฒนธรรม และประเพณีสู่ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ ซึ่งแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนที่สามารถฝึกฝนพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) เฉพาะงานด้านวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง นักเรียนรวมถึงระบบการศึกษาของไทยเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาต้องรับภาระหน้าที่รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ด้านวิชาการจึงเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเพราะว่างานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการพัฒนาองค์กร (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนามีระบบการจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนการกุศลของวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการโดยมีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนได้รับการจัดตั้งเพื่อเป็นการกุศลให้ผู้มีฐานะยากจนได้รับการศึกษาเล่าเรียนในระดับสูงขึ้น และนักเรียนมีโอกาสดำเนินการกล่อมเกลাজิตใจด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนเป็นทั้งคนดีและคนเก่งในสังคม ปัจจุบันมีโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยมีจำนวนทั้งหมด 118 โรงเรียน มีครู 5,253 คน มีนักเรียน 91,784 คน โดยรัฐได้ให้การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนโรงเรียนเอกชน เนื่องจากการบริหารโรงเรียนอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน เนื่องจากราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดหลักการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับการศึกษาของรัฐกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 (สำนักงานกลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา , 2561)

ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักในการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ผู้วิจัยจึงสนใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในการมุ่งสู่การบริหารงานวิชาการเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
2. เพื่อศึกษาการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้แบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มาจากการบริหารสถานศึกษาผ่านประสบการณ์ตรงของบุคคล ให้ความสนใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาโดยให้ผู้บริหารและครูเป็นผู้อธิบายประสบการณ์ตรงเพื่อให้ผู้วิจัยได้เข้าถึงวิธีการ เทคนิคการบริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในกระบวนการบริหารงานวิชาการว่ามีรูปแบบ วิธีการ อย่างไรต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งการวิจัยนี้มีขอบเขตของการวิจัยอยู่ในบริบทของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. **ตัวแปรศึกษา** ดังนี้ 1) ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา 2) ตัวแปรตาม คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของการบริหารงานวิชาการ

2. **ประชากร** ดังนี้ 1) ผู้บริหารและครูโรงเรียนชั้นนำของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 9 รูป/คน โรงเรียนที่ผ่านการประเมินภายนอกจาก สมศ. รอบที่ 4 ที่ได้ระดับดีทุกมาตรฐานขึ้นไป ประกอบด้วยผู้บริหารและครู โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง จังหวัดปราจีนบุรี และโรงเรียนชุมชนธรรมาภิบาล จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 9 รูป/คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน

3. **ขั้นตอนการเก็บข้อมูล** กระบวนการเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสารใช้สำหรับศึกษาเอกสาร ได้แก่ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วม และการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ และ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการ 4) ปัจจัยสนับสนุน และ 5) เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน มีผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 1.00 สามารถนำไปใช้สำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ใช้แบบวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วม หลังจากนั้นทบทวนเอกสารแล้วนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อให้ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยติดต่อกับกลุ่มสัมภาษณ์เป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และแบบออนไลน์ผ่านทางโทรศัพท์ พร้อมทั้งทำการจดบันทึกข้อความและบันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับแบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบการมีส่วนร่วม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1.2 ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัย จำนวน 3 คน และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบประเมินรูปแบบ

1.3 ปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาตามคำแนะนำ

2. เครื่องมือการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert โดยประเมินองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ ปัจจัยสนับสนุน และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ สร้างขึ้นเพื่อรับรองรูปแบบ ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิ

3. วิพากษ์รูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ดำเนินการวิพากษ์รูปแบบผ่านออนไลน์ โปรแกรม Zoom พร้อมทั้งทำการจดบันทึกข้อความ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นตรวจสอบรูปแบบด้วยการประเมินรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการทำการแบบประเมินรูปแบบผ่านออนไลน์ หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการหาเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินรูปแบบ

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วม และการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยได้แนวคิดพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศด้านการบริหารโรงเรียนการกุศลสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งหลังจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างพบว่า การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3. กระบวนการซึ่งในขั้นตอนของกระบวนการนั้นประกอบด้วย 5 กระบวนการ คือ (1) วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน (2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (3) กระบวนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (4) การประเมินผล และ (5) ข้อมูลย้อนกลับ 4. ปัจจัยสนับสนุน และ 5. เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

จากวัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จากผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศ จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน พบว่า หลักการให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน วัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการ กระบวนการให้ครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ปัจจัยสำคัญและเงื่อนไขสู่ความสำเร็จที่เป็นตัวส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งผลการตรวจสอบการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนามีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบรูปแบบ

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.หลักการ	4.35	0.62	มาก
2.วัตถุประสงค์	4.45	0.59	มาก
3.กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.48	0.75	มาก
4.ปัจจัยสนับสนุน	4.63	0.54	มากที่สุด
5.เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ	4.55	0.59	มากที่สุด
รวม	4.49	0.61	มาก

ผลการผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเชิงคุณภาพ พบว่า 1) ด้านหลักการ คือ การบริหารงานวิชาการให้มีความสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่และความต้องการของผู้เรียนในทุกกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ คือ ความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษาและส่งเสริมทักษะความสามารถของผู้เรียนให้ครอบคลุมพัฒนาผู้เรียน 3) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การบริหารวิชาการการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน หัวหน้าวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูในระดับชั้น และเป็นผู้แทนคณะบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ประสบความสำเร็จ 4) ด้านปัจจัยสนับสนุน คือ มีการกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการนำสื่อนวัตกรรมประกอบการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพในการสอน การตัดสินใจใช้สื่อเทคโนโลยีของโรงเรียนการกุศล คือ การให้ความรู้ผ่านมัลติมีเดีย เริ่มจากการอบรมโปรแกรม Zoom แอปพลิเคชันต่างๆ การวิธีการสอนโดยใช้สื่อประกอบการสอนจึงทำให้ประสบความสำเร็จ 5) เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่ผ่านการตรวจสอบประเมินรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิมีรายละเอียด ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ คือ การดำเนินการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรและภาคีเครือข่าย ดำเนินการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน บุคลากร และการทำงานเป็นทีมให้มีความสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่และความต้องการของผู้เรียนในทุกกิจกรรมการจัดการจัดการเรียนการสอนเพื่อความเป็นเลิศทางการบริหารงานวิชาการ 2) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษาและส่งเสริมทักษะความสามารถของผู้เรียนให้ครอบคลุมพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศด้านการบริหารวิชาการ 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ (1) วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน (2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (3) กระบวนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (4) การประเมินผล (5) ข้อมูลย้อนกลับ 4.ปัจจัยสนับสนุน มีดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมขององค์กรและภาคีเครือข่าย (2) แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการนำสื่อวัตกรรมประกอบการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพในการสอน 5. เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการจัดการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา 2) ความพร้อมของบุคลากรในสถานศึกษาได้มาจากการประมวลสาระสำคัญของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

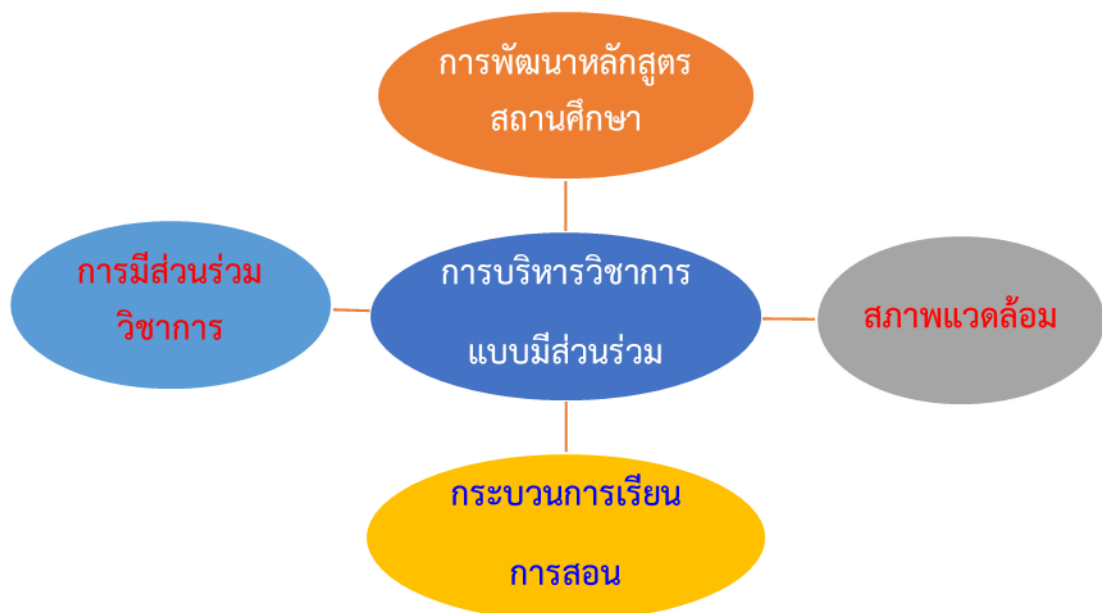
รูปแบบการบริหารวิชาการจากการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถได้บริหารจัดการการเรียนการสอนตามความต้องการ ความสนใจ ทำให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ อาจเป็นเพราะว่ามีองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยสนับสนุน และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธ์ กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง 1) แผนภาพหรือ ภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง 2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวอักษรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ และ 3) แผนการที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือ แนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (รัตนะ บัวสนธ์, 2552) และสอดคล้องกับนิพนธ์ ขาวเอี่ยม กล่าวว่า ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบเพื่อให้การดำเนินงานของรูปแบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องกำหนดว่าจะออกแบบรูปแบบนั้นๆ บนฐานคิดของทฤษฎีและหลักการใดบ้าง เช่น หลักร่วมกันรับผิดชอบ ซึ่งหมายถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบ เป็นต้น (นิพนธ์ ขาวเอี่ยม, 2561) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ปณตนาท เถียรประภากุล ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ได้แก่ 1)

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 2) พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 3) ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 4) เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 5) ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 6) ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน (ปณตนนท์ เกียรติประภากุล, 2559)

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยประเมินผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ว่า แนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและความต้องการของผู้เรียน 2.ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเทคโนโลยีให้มีความหลากหลายรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน 3.ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนคือการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และ 4.ด้านการมีส่วนร่วมทางวิชาการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตามปรากฏในแผนภาพ ดังนี้

บทสรุป

รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.หลักการ หมายถึง การดำเนินการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรและภาคีเครือข่าย 2.วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษาและส่งเสริมทักษะความสามารถของผู้เรียน 3.กระบวนการวิชาการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน 2) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) กระบวนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4) การประเมินผล 5) ข้อมูลย้อนกลับ 4.ปัจจัยสนับสนุน คือ การมีส่วนร่วมขององค์กรและภาคีเครือข่าย 5.เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ได้แก่ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาผ่านการตรวจสอบรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนามีประสิทธิภาพต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน และความสนใจของผู้เรียน และความสามารถของครูผู้สอนและผู้เรียน
2. การนำรูปแบบไปใช้ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน บริบทสถานศึกษา ปัจจัยสำคัญ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศด้านทักษะความสามารถของผู้เรียน
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- นิพนธ์ ชาวเอี่ยม. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเชิงพุทธสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง. *พุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ปณตนนท์ เถียรประภากุล. (2559). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 27(3): 56–69.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัย วัฒนศัพท์ (แปลและเรียบเรียง). (2553). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา.(2553). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานกลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. (2561). *ข้อมูลกิจกรรมและกลุ่มสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา*. ปราจีนบุรี: โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์.

